Sygn. akt IV CO 233/19

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 listopada 2019 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w B.
akt sygn. I C […]
z postanowieniem z dnia 15 października 2019 r.,
w celu oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy
z powództwa A. K.
przeciwko B. J.-K.
o rozwód

zawiesza postępowanie przed Sądem Najwyższym na podstawie art. 177 § 1 pkt 3^1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398^{21} k.p.c. - w związku z przedstawieniem przez Sąd Najwyższy pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu w sprawie o sygn. akt IV CO 50/19.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. postanowieniem z 15 października 2019 r. zwrócił się do Sądu Najwyższego o oznaczenie na podstawie art. 45 k.p.c. sądu, przed który należy wytoczyć powództwo w sprawie o rozwód (sygn. akt I C […]). W sprawie głównej oboje małżonkowie nie mieszkają aktualnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przy uwzględnieniu jurysdykcji sądu polskiego (art. 1103^1 § 1 pkt 4 k.p.c.)

nie jest możliwe ustalenie właściwości miejscowej sądu na zasadach ogólnych, tj. na podstawie art. 41 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie postępowanie przed Sądem Najwyższym podlega zawieszeniu na podstawie art. 177 § 1 pkt 3^1 w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 398^{21} k.p.c. w związku z przedstawieniem przez Sąd Najwyższy pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu w sprawie o sygn. akt IV CO 50/19.

Konieczność zawieszenia postępowania wynika z faktu, iż od wyniku postępowania zainicjowanego przed Trybunałem Konstytucyjnym wskazanym powyżej pytaniem prawnym, tj. rozstrzygnięcia w zakresie hierarchicznej zgodności art. 45 k.p.c. ze wskazanymi w pytaniu prawnym normami konstytucyjnymi, zależy również rozstrzygnięcie w sprawie niniejszej, skoro pytanie prawne w sprawie o sygn. IV CO 50/19 dotyczy przepisu, który znajduje zastosowanie również w tej sprawie.

Wątpliwości Sądu Najwyższego sformułowane w pytaniu prawnym dotyczą tego, czy art. 45 k.p.c. w zakresie, w jakim:

1. wyklucza stwierdzenie niewłaściwości sądu w razie oznaczenia przez Sąd Najwyższy sądu, przed który należy wytoczyć powództwo - jest zgodny z art. 2 oraz z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP,

2. nie określa kryteriów ani przesłanek stanowiących podstawę oznaczenia przez Sąd Najwyższy sądu, przed który należy wytoczyć powództwo - jest zgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 2 oraz z art. 7 Konstytucji RP.

Ze względu na systematykę przepisów Kodeksu postępowania cywilnego wyłączenie stosowania art. 177 k.p.c. dotyczy wyłącznie spraw, o których mowa w art. 398^1 i nast. (część pierwsza, księga pierwsza, tytuł VI, dział Va „Skarga kasacyjna"). Art. 398^{12} k.p.c. powinien być intepretowany ściśle. W konsekwencji, niezależnie od wykładni powyższego przepisu w postępowaniach wywołanych skargą kasacyjną, wyłączenie stosowania art. 177 k.p.c. nie dotyczy innych postępowań przed Sądem Najwyższym niż zainicjowane skargą, a zatem również postępowania na podstawie art. 45 k.p.c.

Należy również zaznaczyć, że w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, prawo do sądu w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, w pełnym, nieuszczuplonym kształcie wymaga uzyskania czytelnego, weryfikowalnego uzasadnienia rozstrzygnięcia (zob. w szczególności wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 maja 2007 r., sygn. akt 68/06, OTK ZU 6/A/2007, poz. 53). Mając zatem na względzie wynikające z konstytucyjnego prawa do sądu gwarancje proceduralne celowe w niniejszej sprawie jest wskazanie motywów zawieszenia postępowania przez Sąd Najwyższy.

Z tych względów, na podstawie art. 177 § 1 pkt 3^1 w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 398^{21} k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

aj
[aw]